

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2022

GESKIEDENIS V1

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: DIE OORSPRONG VAN DIE KOUE OORLOG

VRAAG 2: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – ANGOLA

VRAAG 3: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA – UITDAGING WAT KONGO NA AFHANKLIKHEID IN DIE GESIG GESTAAR HET

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te bestee.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

VRAAG 1: HOE HET DIE GEALLIEERDE MAGTE OP DIE SOWJET-BLOKKADE VAN BERLYN IN 1948 GEREAGEER?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Verwys na Bron 1A.

- 1.1.1 Haal enige VIER bewysstukke uit die bron aan wat daarop dui dat Berlyn enorme skade tydens die Tweede Wêreldoorlog gely het. (4 x 1) (4)
- 1.1.2 Wat, volgens die bron, het hongersnood in Berlyn verhoed? (1 x 1) (1)
- 1.1.3 Identifiseer die belangrikste detail uit die bron wat die Geallieerde Magte tydens die onderhandelinge oor die hoof gesien het. (1 x 1) (1)
- 1.1.4 Wat word geïmpliseer met die stelling: 'Die Geallieerdes was slegs in Berlyn met die spesiale toestemming van die Sowjetunie ... en dat hierdie spesiale toestemming teruggetrek kon word', in die konteks van die Berlynse Blokkade van 1948? (1 x 2) (2)

1.2 Lees Bron 1B.

- 1.2.1 Noem die TWEE lande uit die bron wat Bizonia gevorm het. (2 x 1) (2)
- 1.2.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis om te verduidelik hoe die Westerse Bondgenote en Rusland oor die ekonomiese herstel van Duitsland verskil het. (2 x 2) (4)
- 1.2.3 Verskaf TWEE redes, uit die bron, waarom Rusland besluit het om Wes-Berlyn in 1948 te blokkeer. (2 x 1) (2)
- 1.2.4 Definieer die konsep *kommunisme* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.2.5 Wat dink jy het Stalin gehoop om met die blokkade van Berlyn te bereik? (2 x 2) (4)
- 1.2.6 Verduidelik die bruikbaarheid van hierdie bron vir geskiedkundiges wat die oorsake van die Berlynse Blokkade van 1948 navors. (2 x 2) (4)

1.3 Bestudeer Bron 1C.

- 1.3.1 Noem die TWEE opsies uit die bron wat die Geallieerde Magte oor die Berlynse Blokkade moes konfronteer. (2 x 1) (2)
- 1.3.2 Verduidelik die historiese term *blokkade* in die konteks van Koue Oorlogspanning. (1 x 2) (2)
- 1.3.3 Waarom dink jy het die Geallieerde Magte geweier om uit Wes-Berlyn te onttrek? (1 x 2) (2)
- 1.3.4 Lewer kommentaar op die redes waarom Stalin geweier het om die vliegtuie neer te skiet. (1 x 2) (2)

1.4 Raadpleeg Bron 1D.

- 1.4.1 Waarom dink jy, was hierdie foto geneem? (1 x 2) (2)
- 1.4.2 Verduidelik waarom hierdie foto tydens die Koue Oorlog-era as ikonies beskou is. (1 x 2) (2)

1.5 Verwys na Bronne 1C en 1D. Verduidelik hoe die bewyse in Bron 1D die inligting in Bron 1C rakende die Berlynse Lugbrug ondersteun. (2 x 2) (4)

1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT lyne (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die Geallieerde Magte op die Russiese blokkade van Berlyn in 1948 gereageer het. (8)

[50]

VRAAG 2: WAAROM IS DIE SLAG VAN CUITO CUANAVALLE AS 'N KEERPUNT IN DIE GESKIEDENIS VAN SUIDER-AFRIKA BESKOU?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die volgende vrae.

2.1 Verwys na Bron 2A.

- 2.1.1 Noem die TWEE lande uit die bron wat in 1987 'n grootskaalse aanval op UNITA geloods het. (2 x 1) (2)
- 2.1.2 Verskaf VIER redes uit die bron waarom die SAW besluit het om Cuito Cuanavale in Angolese besit te laat. (4 x 1) (4)
- 2.1.3 Verduidelik die term *dooiëpunt* in die konteks van die uitkoms van die Slag van Cuito Cuanavale. (1 x 2) (2)
- 2.1.4 Watter gevolgtrekking kan gemaak word uit die verklaring: 'Angola wou vrede hê sodat haar oorlogbeskadigde ekonomie, infrastruktuur en menslike verhoudings herstel kan word', in die konteks van die Slag van Cuito Cuanavale? (2 x 2) (4)

2.2 Lees Bron 2B.

- 2.2.1 Haal EEN bewys uit die bron aan wat daarop dui dat die Suid-Afrikaanse weermag tydens die Slag van Cuito Cuanavale verslaan was. (1 x 2) (2)
- 2.2.2 Deur gebruik te maak van die inligting in die bron en jou eie kennis, verduidelik waarom die VSA 'n vreedsame oplossing vir die Angolese Burgeroorlog wou hê. (2 x 2) (4)
- 2.2.3 Wat word geïmpliseer met Castro se woorde: 'Ek glo dat ons optrede beslissend die vooruitsigte vir vrede wat nou in die streek teenwoordig is, 'n hupstoot gegee het' in die konteks van Kuba se betrokkenheid by die Slag van Cuito Cuanavale'? (1 x 2) (2)
- 2.2.4 Verduidelik die beperkings van hierdie bron vir geskiedkundiges wat die uitkoms van die Slag van Cuito Cuanavale navors. (2 x 2) (4)

2.3 Raadpleeg Bron 2C.

- 2.3.1 Wat, volgens die bron, was die doel van die VN-resolusie 435 van 1978? (1 x 2) (2)
- 2.3.2 Verduidelik hoe Pik Botha se interpretasie van Resolusie 435 van 1978 van Ronnie Kasrils se siening/interpretasie verskil het. (1 x 2) (2)
- 2.3.3 Watter bewyse in die bron dui daarop dat die nederlaag van die SAW tydens Cuito Cuanavale 'n groot impak op Suid-Afrika gehad het? (2 x 1) (2)
- 2.3.4 Definieer die konsep *demokrasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)

2.4 Bestudeer Bron 2D.

2.4.1 Watter boodskappe dra die foto oor met betrekking tot die impak van die Slag van Cuito Cuanavale op SA en SWA? (2 x 2) (4)

2.4.2 Lewer kommentaar op hoe die onafhanklikheid van Namibië tot vrede in Suider-Afrika bygedra het. (1 x 2) (2)

2.5 Verwys na Bronne 2C en 2D. Verduidelik hoe die bewyse in Bron 2D die inligting in Bron 2C ondersteun rakende die impak van die Slag van Cuito Cuanavale op die politieke geskiedenis van Suider-Afrika na 1988. (2 x 2) (4)

2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT lyne (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik waarom die Slag van Cuito Cuanavale as 'n keerpunt in die geskiedenis van Suider-Afrika beskou is. (8)
[50]

VRAAG 3: WATTER ROL HET MARTIN LUTHER KING JNR. GESPEEL IN DIE BEËINDIGING VAN RASSESEGREGASIE EN DISKRIMINASIE IN DIE VSA GEDURENDE DIE 1960's?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die volgende vrae.

3.1 Verwys na Bron 3A.

- 3.1.1 Definieer die konsep *burgerregte* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.1.2 Waarom, volgens die bron, was Rosa Parks beveel om te beweeg? (1 x 2) (2)
- 3.1.3 Haal EEN bewys uit die bron, wat daarop aandui dat Martin Luther King Jnr. 'n leidende rol in die stryd om burgerregte van Swart Amerikaners in die VSA in 1955 gespeel het. (1 x 2) (2)
- 3.1.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik hoe die busboikotte daarin geslaag het om segregasie op busse in Montgomery te beëindig. (1 x 2) (2)

3.2 Gebruik Bron 3B.

- 3.2.1 Verskaf VIER redes uit die bron wat daarop dui dat Martin Luther King Jnr. bekommerd oor die situasie in Birmingham was. (4 x 1) (4)
- 3.2.2 Wat dink jy het Martin Luther King Jnr. geïmpliseer met die woorde: 'Ons was die slagoffers van 'n gebroke belofte', in die konteks van die optog na Birmingham? (1 x 2) (2)
- 3.2.3 Watter gevolgtrekking kan gemaak word oor die houding van blanke politieke leiers teenoor rasse-integrasie in Birmingham? (1 x 2) (2)
- 3.2.4 Verduidelik wat Martin Luther King Jnr. bedoel het met die stelling: 'Onderdrukte mense kan nie vir ewig onderdruk bly nie.' (1 x 2) (2)
- 3.2.5 Verduidelik die betroubaarheid van hierdie bron vir geskiedkundiges wat Martin Luther King Jnr. se rol in die Burgerregtebeweging in die VSA gedurende die 1960's navors. (2 x 2) (4)

3.3 Raadpleeg Bron 3C.

- 3.3.1 Watter boodskappe dra die foto oor met betrekking tot die optog na Washington op 28 Augustus 1963? Gebruik visuele leidrade uit die bron om jou antwoorde te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 3.3.2 Verduidelik waarom jy dink Martin Luther King Jnr. se, 'Ek het 'n droom toespraak', as een van die beste toesprake wat gelewer was, beskou word. (1 x 2) (2)

- 3.4 Bestudeer Bronne 3B en 3C. Verduidelik hoe die bewyse in Bron 3C die inligting in Bron 3B rakende die doelwitte van die Burgerregtebeweging ondersteun. (2 x 2) (4)
- 3.5 Lees Bron 3D.
- 3.5.1 Waarom, volgens die bron, het Martin Luther King Jnr. die optog van Selma na Montgomery georganiseer? (1 x 2) (2)
- 3.5.2 Definieer die konsep *segregationis* in die konteks van die Burgerregtebeweging in die VSA. (1 x 2) (2)
- 3.5.3 Verduidelik waarom Swart Amerikaners aan polisie-brutaliteit in Selma onderwerp was. (1 x 2) (2)
- 3.5.4 Kies EEN bewys uit die bron wat daarop dui dat die optog van Selma na Montgomery suksesvol was. (1 x 2) (2)
- 3.5.5 Lewer kommentaar op die betekenis van die Stemregwet van 1965 op Swart Amerikaners wat in die 1960's in die VSA gewoon het. (1 x 2) (2)
- 3.6 Gebruik die inligting uit die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer agt lyne (ongeveer 80 woorde) waarin jy die rol wat Martin Luther King Jnr. gespeel het in die beëindiging van rassese segregasie en diskriminasie in die VSA in die 1960's verduidelik. (8)
- [50]**

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

Die VSA het in 1975 uit Viëtnam onttrek omdat die oorlog moeiliker geword het en die publiek tuis teen die VSA se deelname gedraai het.

Stem jy saam met die stelling? Ondersteun jou antwoorde met relevante historiese bewyse.

[50]**VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA – UITDAGINGS WAT KONGO IN DIE GESIG NA ONAFHANKLIKHEID IN DIE GESIG GESTAAR HET**

Bespreek krities hoe Mobutu Sese Seko die Kongo se politieke en ekonomiese uitdagings aangespreek het na die verkryging van onafhanklikheid vanaf België in 1961.

Gebruik relevante voorbeelde om jou antwoord te ondersteun.

[50]**VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING**

Verduidelik tot watter mate die Swartmagbeweging suksesvol was in die verkryging van selfstandigheid, selfverdediging en rassetrots vir Swart Amerikaners in die VSA gedurende die 1960's.

[50]**TOTAAL: 150**